

**Wyrok z dnia 10 kwietnia 1997 r.
I PKN 57/96**

Akt mianowania na stanowisko nauczyciela nie jest decyzją administracyjną w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Uchylenie przez dyrektora szkoły tego aktu jest niedopuszczalne i nie wywołuje skutku w postaci rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem mianowanym.

Przewodniczący SSN: Walerian Sanetra, Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, w dniu 10 kwietnia 1997 r. po rozpoznaniu sprawy z powództwa Krystyny Ż. przeciwko Szkole Podstawowej [...] w R. o uchylenie decyzji o anulowaniu aktu mianowania, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 19 września 1996 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz zmienił poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Rzeszowie z dnia 25 czerwca 1996 r. [...], ustalając że powódka Krystyna Ż. od dnia 1 stycznia 1985 r. do dnia 31 sierpnia 1989 r. pozostawała w stosunku pracy z mianowania w Szkole Podstawowej [...] w R., a od dnia 1 września 1989 r. pozostaje w stosunku pracy z mianowania w Szkole Podstawowej [...] w R.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Krystyna Ż. wniosła o uchylenie decyzji pozwanej Szkoły Podstawowej [...] w R. z dnia 1 września 1995 r. [...] o anulowaniu aktu mianowania powódki na stanowisko nauczyciela z dnia 7 lutego 1985 r. [...]

W uzasadnieniu pozwu powódka zarzuciła, że decyzja pozwanej Szkoły Podstawowej z dnia 1 września 1995 r. narusza przepis art. 94 i 96 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela. Mimo że w chwili wniesienia pozwu powódka studiowała na Politechnice R. na kierunku wychowania technicznego nauczycielskiego i nie ma ukończonych studiów wyższych, to zgodnie z powyższymi przepisami jest nauczycielem mianowanym.

W odpowiedzi na pozew pozwana Szkoła Podstawowa wniosła o oddalenie pozwu. W dniu mianowania na stanowisko nauczyciela powódka nie spełniała warunków do mianowania, bowiem zgodnie z art. 10 Karty Nauczyciela warunkiem mianowania jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w art. 10 ust. 2 Karty. W związku z powyższym akt mianowania z dnia 7 lutego 1985 r. jest nieważny z mocy prawa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 25 czerwca 1996 r. [...] oddalił powództwo. Sąd ustalił, że powódka została mianowana na stanowisko nauczyciela w Szkole Podstawowej [...] w R. decyzją Inspektora Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w R. z dnia 6 lipca 1981 r. [...] Po wejściu w życie przepisów ustawy - Karta Nauczyciela powódka została zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nie określony na podstawie art. 96 ust. 3 pkt 1 Karty Nauczyciela. Inspektor Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w R. decyzją z dnia 7 lutego 1985 r. mianował

powódkę nauczycielem w pozwanej Szkole Podstawowej od dnia 1 stycznia 1985 r. W tym czasie powódka posiadała ukończone Liceum Ogólnokształcące i siedem semestrów studiów w Wyższej Szkole Pedagogicznej w R. Pismem z dnia 1 września 1995 r. dyrektor pozwanej Szkoły Podstawowej [...] w R. anulował powyższy akt mianowania, powołując jako podstawę przepis art. 10 ust. 2 pkt 5 Karty Nauczyciela. W ocenie Sądu stosunek pracy na podstawie mianowania, będącego jednostronną czynnością prawną organu państwowego, nawiązuje się tylko w sytuacjach przewidzianych w przepisach szczególnych, które w stosunku do nauczyciela określa art. 10 ust. 2 Karty Nauczyciela. Akt mianowania wydany niezgodnie z przepisami powołanej ustawy nie może rodzić skutków prawnych wynikających ze stosunku prawnego nawiązanego przez mianowanie. Powódka w dacie mianowania i do chwili obecnej ukończyła jedynie liceum ogólnokształcące, a zatem w dacie mianowania jak i w okresie późniejszym nie posiadała i nie posiada uprawnień wymaganych do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej, a w konsekwencji dokonane przez pozwaną anulowanie aktu mianowania było prawidłowe.

Rewizję od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powódki zarzucając temu wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 10 ust. 2 pkt 5 Karty Nauczyciela przez przyjęcie, że powódka nie spełniała wymagań do mianowania jej nauczycielem z dniem 1 stycznia 1985 r. i obrazę przepisu art. 233 § 1 KPC przez to, że Sąd nie rozważył wszechstronnie zebranego materiału dowodowego, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa lub uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wyrokiem z dnia 19 września 1996 r. [...] oddalił rewizję. W ocenie tego Sądu Sąd Rejonowy w Rzeszowie dokonał prawidłowych ustaleń zarówno co do kwalifikacji i wykształcenia powódki, jak i co do jej zatrudnienia. Sąd prawidłowo przeanalizował przepisy prawne i wyprowadził z nich trafny wniosek, że powódka nie spełniała wymogów do mianowania jej nauczycielem ze względu na brak kwalifikacji, a zatem podniesiony w rewizji zarzut naruszenia prawa materialnego jest bezpodstawny. W ocenie Sądu zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 KPC przez to, że Sąd nie rozważył wszechstronnie zebranego materiału dowodowego, jest jedynie nieuprawnioną polemiką z trafnymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Od powyższego wyroku pełnomocnik powódki [...] wniósł do Sądu Najwyższego kasację, w której zaskarżył ten wyrok w całości zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 10 ust. 2 pkt 5 Karty Nauczyciela przez jego błędną wykładnię poprzez przyjęcie, że przepis ten pozwala na wydanie decyzji o anulowaniu aktu mianowania i naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 KPC poprzez wybiórczą ocenę materiału dowodowego, prowadzącą w konsekwencji do nierozpoznania istoty sprawy. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu lub uchylenie zaskarżonego wyrok w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafny jest podniesiony w kasacji zarzut naruszenia zaskarżonym wyrokiem przepisu art. 10 ust. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

(Dz.U. Nr 3 poz. 19 ze zm), zgodnie z którym stosunek pracy nawiązuje się na podstawie mianowania, jeżeli nauczyciel posiada wymagane kwalifikacje do zajmowania danego stanowiska. Przepis powyższy ustanawia zatem jeden z warunków nawiązania stosunku pracy z nauczycielem na podstawie mianowania, które powinny być spełnione łącznie. Z przepisu art. 10 ust. 3 tej ustawy wynika bowiem, że jeżeli nauczyciel nie spełnia wszystkich warunków określonych w art. 10 ust. 2 Karty Nauczyciela, to stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę, z tym że nie można nawiązać stosunku pracy z osobą nie spełniającą warunków wymienionych w pkt 2-4 tego przepisu.

Przepis art. 10 ust. 2 pkt 5 ustawy stosuje się, co wynika wprost z jego brzmienia, przy nawiązywaniu stosunku pracy z nauczycielem na podstawie mianowania lub na podstawie umowy o pracę. Przepisy Karty Nauczyciela nie określają natomiast skutków wydania aktu mianowania z naruszeniem tego przepisu. Sąd Najwyższy jest zdania, że akt mianowania na stanowisko nauczyciela nie jest decyzją administracyjną w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Mianowanie na stanowisko nauczyciela jest niewątpliwie sprawą indywidualną, lecz nie jest to sprawa indywidualna należąca do właściwości organów administracji publicznej załatwiana w drodze decyzji. Zgodnie bowiem z przepisem art. 11 ustawy nauczycieli mianuje lub zawiera z nimi umowę o pracę dyrektor szkoły, który w zakresie nawiązywania stosunku pracy z nauczycielem nie może być uznany za organ administracji publicznej w rozumieniu art. 1 § 1 pkt 1 i § 2 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, zaś akt mianowania na stanowisko nauczyciela jest czynnością z zakresu prawa pracy. W odróżnieniu od statusu prawnego żołnierzy zawodowych (postanowienie SN z dnia 8 maja 1992 r. III ARN 29/92, nie publikowane), funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa, Policji i Służby Więziennej (wyrok NSA z dnia 5 czerwca 1991 r. II SA 36/91, ONSA 1991 nr 3 poz. 64), których stosunki służbowe są regulowane przepisami prawa administracyjnego i nie są stosunkami pracy w rozumieniu art. 2 Kodeksu pracy, nauczyciel mianowany pozostaje w stosunku pracy i jest pracownikiem w rozumieniu tego przepisu. Ponadto zgodnie z art. 98 Karty Nauczyciela w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, a nie uregulowanych przepisami tej ustawy, dotyczących nauczycieli mianowanych, mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy, a spory o roszczenia ze stosunku pracy rozpatrywane są przez sądy pracy. Z powołanych przepisów wynika jednoznacznie, że mianowanie na stanowisko nauczyciela nie jest regulowane przepisami prawa administracyjnego, a zatem ewentualna wadliwość aktu mianowania wydanego z naruszeniem przepisu art. 10 ust. 2 pkt 5 Karty Nauczyciela nie może być usunięta w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zarzut kasacji, że Karta Nauczyciela nie zna instytucji Aanulowania@ mianowania na stanowisko nauczyciela jest trafny. Stosunek pracy z pracownikiem mianowanym może być bowiem rozwiązany jedynie w przypadkach określonych art. 23 Karty Nauczyciela lub wygasa z przyczyn wymienionych w art. 24 ustawy. Żaden ze wskazanych przepisów Karty Nauczyciela, a w szczególności przepis art. 10 ust. 2 pkt 5 tej Karty, nie daje podstaw do przyjęcia, że rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mogłoby nastąpić w wyniku uchylecia przez dyrektora szkoły aktu mianowania na stanowisko nauczyciela. Należy zatem stwierdzić, że uchylecie aktu mianowania na stanowisko nauczyciela jest niedopuszczalne i nie wywołuje skutku w postaci rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem mianowanym.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====